

**СИНДИКАТ РАДНИКА У ПРОСВЕТИ
СРБИЈЕ**

СРП

БЕОГРАД, Дечанска 14/5; тел/факс: 011/3236-259, 025/420-093
E-mail: sob@beograd.com, sindiso@sbb.rs

УСКОРО И НОВ ЗАКОН О ШТРАЈКУ

Закон о штрајку против штрајка

Српски парламентарци раде пуном паром, и не само да су у мандату донели већ **444** различита закона и више од **100** других аката, већ се нови и нови закони смењују као на траци, тако да ускоро можемо очекивати нове и нове законе, што само по себи и не би требало бити проблем, уколико желимо имати правну земљу, уређену на начин како је то у земљама развијене индустријске демократије. Нажалост, то није случај, па се често већ донети закони, док се на њима ни мастило није осушило, мењају, јер су у супротности са европском легислативом, међународним конвенцијама, а многи и са домаћим законодавством. Стога ништа претерано добро и не очекујемо ни од закона који ће ускоро „угледати светло дана“: Закон о штрајку, Закон о платама у јавном сектору..., који се раде у најстрожој илегалности и које ћемо вероватно угледати тек онда када се нађу на дневном реду Народне Скупштине, дакле када су већ прошли добар део процедуре и кад их је теоретски могуће поправљати, али практично не. На то нас упозоравају и последњи догађаји где је гласачка машина „танке“ скупштинске већине одбила амандмане и републичког омбудсмана и повереника за информације на законе који су тренутно у процедури, а где су и омбудсман и повереник за информације указали на недемократски и нетранспарентан начин доношења закона који су у функцији законопредлагача и официјелне власти, а не онога што би, уствари, требали да буду.

Елем, било како било, а како нас је информисао директор Републичке агенције за мирно решавање радних спорова, на семинару прошле недеље у Зрењанину посао око Закона о штрајку доведен је до краја на радној групи и након што се реше два преостала спорна питања, требао би се наћи у редовној процедури. Спорно је да се уреди питање које су то све делатности од посебног друштвеног интереса (есенцијалне делатности), којима се онда суспендује право на штрајк, односно Законом прописује да могу штрајковати али уз обезбеђен минимум процеса рада. Како смо сазнали „копља се ломе“ управо око просвете и минимума процеса рада за време штрајка у просвети. Иако у свету просвета нигде не спада у тзв. есенцијалне делатности, код нас је то случај, а на тај начин је запосленима у просвети ускраћено право да штрајком изборе своја права јер, као што смо видели, штрајк са веома проблематичним минимумом процеса рада није претерано бринуо никога, јер су деца, наставници и запослени ипак били у школама и, како тако, савладавали наставне планове и програме. Није згорег да подсетимо да МОР као есенцијалне делатности препознаје само: болнице, електордистрибутивну мрежу, водовод, ПТТ и контролу ваздухопловног саобраћаја. Доношењем Закона о штрајку, или, боље речено - закона против штрајка, Србија и даље остаје једна од ретких земаља која ово осетљиво питање уређује законом, а вероватно са циљем да власт предупреди будуће протесте и штрајкове који прете да се измакну њиховој контроли.

Друго крупно, спорно питање је питање увођења **lock out**-а, на којем инсистирају чланови радне групе из реда послодаваца. Иначе, да подсетимо лок аут је ситуација дијаметрално супротна од штрајка запослених, када послодавац нема довољно посла, или из неких других разлога затвара фабрику на неко време, а радници не долазе на посао и не примају плату. Лок аут је опасан и за запослене када један део штрајкује, а један део би желео да ради, али то не може јер наилазе на закључану капију фирме.

Познавајући однос снага између социјалних партнера у којем се они из света рада најмање питају, реално је за очекивати да и такав закон против штрајка прође све институције, укључујући и парламент, као што је и реално очекивати да Закон о раду претрпи одређене измене и допуне, при чему би се могли са великом сигурношћу опкладити да ће бити на штету запослених.

Београд, 15.06.2010.год.

проф. Хаџи Здравко М. Ковач,
генерални секретар СрпС

